Türk Dil Kurumu Yayınları

TÜRK DÜNYASI

Dil ve Edebiyat Dergisi

Sayı: 43 / Bahar 2017

Yılda iki sayı yayımlanan milletlerarası hakemli dergidir.
MLA, ASOS Index, SOBIAD (Sosyal Bilimler Atıf Dizini) ve Google Scholar tarafından taranmaktadır. Dergideki yazılara TÜBİTAK/Dergipark üzerinden de ulaşılabilir.

Ankara, 2017

Türk Dünyası
Dil ve Edebiyat Dergisi

Doksanlı yıllarda Türk dünyasıyla ilişkilerin artmasıyla birlikte, Türkiye ile Türk Cumhuriyetleri arasında Türk dünyasının dili, sanatı ve tarihine yönelik ortak çalışmalar da artmıştır. Bu dönemde Türk Dil Kurumu da Türk dünyasına yönelik çalışmalarını sözlük, gramer ve metin yayınları üzerinde yoğunlaştırmış, konuyla ilgili çok sayıda eser yayımlamıştır. Türk dünyasıyla ilgili benzer çalışmaların süreli bir yayın kapsamında değerlendirilmesi amacıyla da 1996 yılının Nisan ayında *Türk Dünyası* dergisi yayın hayatına girmiştir.

Türk Dünyası dergisi çok geniş bir coğrafyaya yayılan Türklerin dil, tarih ve kültürel iş birliğine yönelik edebî ve ilmî bütün çalışmaları okuyucusuna duyurmayı ilke edinmiştir. Buna bağlı olarak dergide Türk yazı dilleri, lehçeleri ve edebiyatlarının tarihî ve günümüzdeki özelliklerini, eserlerini, yazarlarını, sorunlarını ele alan ilmî yazılarla dil ve edebiyat araştırmalarına yer verilmektedir. Türk dünyasının ortak dil, kültür ve sanat mirasıyla ilgili değerlendirme, tanıtma yazılarıyla haberler de dergide yayımlanmaktadır.

Bahar ve Güz sayıları olmak üzere yılda iki sayı yayımlanan derginin bugüne kadar 43 sayısı çıkmıştır.

Genel ağ (internet) üzerinden Türk dünyasından kolayca erişilebilir hâle getirilen dergiye özellikle son dönemlerde bu alandan önemli katkılar sağlanmaktadır.

Dergideki yazılara TÜBİTAK/Dergipark üzerinden de ulaşılabilmektir.

Dergide yayımlanan yazılara yürürlükteki Telif Yönetmeliği'ne göre ödeme yapılmaktadır.

Türk Dünyası dergisi *milletlerarası hakemli dergi*dir.

Türk Dünyası dergisinin tarandığı dizinler

MLA, ASOS Index

SOBIAD Sosyal Bilimler Atıf Dizini

Google Scholar

Türk Dünyası, Dil ve Edebiyat Dergisi

Turkish World, Journal of Language and Literature

ISSN: 1301-0077

Sayı/Issue: 43 (Bahar/Spring 2017)

Sahibi
Owner
Türk Dil Kurumu adına
(On behalf of Turkish Language Institution)
Prof. Dr. Mustafa S. KAÇALİN

Yayın Yönetmeni
Editor in Chief
Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN

Yayın Yönetmeni Yardımcısı
Associate Editor
Yrd. Doç. Dr. Özgür AY

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Managing Editor
Uzman Âdem TERZİ

Yayın Sorumlusu
Publishing Executive
Uzman Yardımcısı Erol DENİZ

İngilizce Danışmanı
English Language Consultant
Uzman Gülzemin ÖZRENK AYDIN

Tasarım
Designed by Dilek ŞERBETÇİ

Yönetim Merkezi Managing Office
Türk Dil Kurumu Başkanlığı
Atatürk Bulvarı 217, 06680 Kavaklıdere, Ankara
Telefon/Phone: +90 (0312) 457 52 88
Belgegeçer/Fax: +90 (0312) 428 52 88
Genel ağ sayfası/Web page: http://tdk.org.tr
E-posta/E-mail: turkdunyasi@tdk.org.tr

Türk Dil Kurumu Yayınları
Turkish Language Institution Publications
1194/II
Baskı Print Run
Salmat Basım Yayıncılık Ambalaj San. ve Tic. Ltd. Şti.
Zübeyde Hanım Mahallesi
Sebze Bahçeleri Caddesi, 95/1
TR 06070 İskitler, Ankara
Basımevi Sorumlu Müdürü
Executive Manager of Publication House
Erhan SALMAN
Telefon/Phone: +90 (312) 341 10 24
Belgegeçer/Fax: +90 (312) 341 30 50
Baskı Yeri ve Tarihi Place and Date of Issue
Ankara, 2017 Nisan

Yayın Türü Publication Type
6 aylık süreli / Biannually

Yazı Kurulu
Editorial Board

Prof. Dr. Gürer GÜLSEVİN (Başkan)
Ege Üniversitesi
Prof. Dr. Cengiz ALYILMAZ
Atatürk Üniversitesi
Prof. Dr. Azmi BİLGİN
İstanbul Üniversitesi
Prof. Dr. Yılmaz DAŞCIOĞLU
Sakarya Üniversitesi
Doç. Dr. Bilal ÇAKICI
Ankara Üniversitesi, Türk Dil Kurumu

Bu sayının hakemleri
Referees of this issue

Prof. Dr. A. Deniz ABİK (Çukurova Ü)
Prof. Dr. Sedat ADIGÜZEL (Atatürk Ü)
Prof. Dr. Mehmet AYDIN (Ondokuz Mayıs Ü)
Prof. Dr. Sedat BAYRAKAL (Uşak Ü)
Prof. Dr. A. Ali BAYHAN (Ordu Ü)
Prof. Dr. Ali BORAN (Selçuk Ü)
Prof. Dr. Erdoğan BOZ (Eskişehir Osmangazi Ü)
Prof. Dr. Ahmet BURAN (Fırat Ü)
Prof. Dr. A. Mevhibe COŞAR (KATÜ)
Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU (Hacettepe Ü)
Prof. Dr. Abdülkadir EMEKSİZ (İstanbul Ü)
Prof. Dr. Bilgehan Atsız GÖKDAĞ (Kırıkkale Ü)
Prof. Dr. M. Fatih KİRİŞÇİOĞLU (Gazi Ü)
Prof. Dr. Osman MERT (Atatürk Ü)
Prof. Dr. Mustafa ÖNER (Ege Ü)
Prof. Dr. Metin ÖZARSLAN (Hacettepe Ü)
Prof. Dr. Haldun ÖZKAN (Atatürk Ü)
Prof. Dr. Orhan SÖYLEMEZ (Ardahan Ü)
Prof. Dr. Esma ŞİMŞEK (Fırat Ü)
Prof. Dr. Kerim TÜRKMEN (Erciyes Ü)
Prof. Dr. Kerime ÜSTÜNOVA (Uludağ Ü)
Prof. Dr. Hafis Nevzat YANIK (Atatürk Ü)
Prof. Dr. Talip YILDIRIM (Uşak Ü)
Prof. Dr. Osman YILDIZ (Süleyman Demirel Ü)
Doç. Dr. Cüneyt AKIN (Afyon Kocatepe Ü)
Doç. Dr. Semra ALYILMAZ (Atatürk Ü)
Doç. Dr. Metin ARIKAN (Dokuz Eylül Ü)
Doç. Dr. Ekrem AYAN (Muğla Sıtkı Koçman Ü)
Doç. Dr. Ersel ÇAĞLITÜTÜNCİGİL
(İzmir Katip Çelebi Ü)
Doç. Dr. Muvaffak DURANLI (Ege Ü)
Doç. Dr. Bahadır GÜNEŞ (KATÜ)
Doç. Dr. Akartürk KARAHAN (Yıldırım Beyazıt Ü)
Doç. Dr. Kuanyshbek KENZALİN
(L. Gumilev Avrasya Ü)
Doç. Dr. Özkan ÖZTEKTEN (Ege Ü)
Doç. Dr. Halil İbrahim ŞAHİN (Balıkesir Ü)
Yrd. Doç. Dr. Erhan AKTAŞ (Kırklareli Ü)
Yrd. Doç. Dr. Onur BALCİ (Cumhuriyet Ü)
Yrd. Doç. Dr. Nurşat BİÇER (Kilis Yedi Aralık Ü)
Yrd. Doç. Dr. Ahmet KARAMAN (Afyon Kocatepe Ü)
Yrd. Doç. Dr. Kenan KOÇ (Muğla Sıtkı Koçman Ü)
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Kahraman MUTLU
(Afyon Kocatepe Ü)
Yrd. Doç. Dr. Derya ÖZCAN (Uşak Ü)
Dr. Cıldız ALİMOVA (Kırgızistan-Türkiye Manas Ü)

İÇİNDEKİLER

Kıyal KAMCHYBEKOVA ABDİRAİM 9
Kırgız Türkçesinde "Kara-" Duyu Fiili Anlamsal Özellikleri ve Kavram Alanı Üzerine
(Semantic Properties and Conceptual Field of Perception Verb "Kara-/ Look" in Kyrgyz Turkish)

Zhanat AİMUKHAMBET 25
Түркі Мифологиясы: Типологиялық Сипаты, Ортақ Мотивтер Және Кейіпкерлер
(Türk Mitolojisi: Tipolojik Özelliği, Ortak Motifler ve Kahramanlar)
(Turkish Mythology: Typological Feature, Common Motifs and Heroes)

Semra ALYILMAZ 45
Borçalı Edebî Muhiti Üzerine (On Borçalı Literary Region)

Samet AZAP 55
Tölögön Kasımbekov'un "İnsan Olmak İstiyorum" Öyküsünün Yapı ve İzlek Yöntemiyle İncelenmesi
(Analysing Story of Tölögön Kasimbekov "I Want to be a Human" with Structure and Theme Method)

Âdem AYDEMİR 77
Orta Türkçede "Eski" ve "Yeni" Sözcükleri (The Words "Old" and "New" in Middle Turkish)

Talip DOĞAN 87
Türkiye Türkçesi ve Horasan Türkçesinin Bocnurd Ağzında "ve" Anlamında Sıralamanın Görünümü
(The Profile of Sequencing in the Sense of "ve" in Turkish and the Dialect of Bojnurd of Khorasan Turkic)

Kuanyshbek KENZHALİN 107
Türk Dünyasında Deyim Bilimi Çalışmaları (Phraseological Research in Turkic World)

Ahmet KESKİN 125
Türk Kültüründe "Selamlaşma" ve "Vedalaşma" Hakkında Genel Bir Değerlendirme
(A General Assessment about "Greeting" and "Saying Good Bye" in Turkish Culture)

Lyazzat NAKHANOVA 147
Семантический Анализ Апеллятивной Лексики Топонимов В Орхоно-Енисейских Письменных Памятниках
(Appellative Classification and Semantic Aspect of Lexicon of Place Names in Orkhon-Yenissei Written Monuments)
(Orhun, Yenisey Yazıtlarındaki Yer Adlarını Tanımlayan (Apelyatif) Leksiğin Semantik Analizi)

Gülseren ÖZDEMİR-Metin ARIKAN 171
"Üyge Taba"da Kahraman Arketipi (Hero Archetype in "Üyge Taba")

Ercan PETEK-Serdar DAĞISTAN 207
"Dîvân-ı Hikmet"in Yeni Bir Nüshası "Kökşetav Nüshası"
(A New Copy of "Dîvân-ı Hikmet" "Kokshetau Copy")

Andrey Aleksandroviç POPOV (Çeviren: Atilla BAĞCI) 235
Viluysk Yakutlarında Şamanlık Bağışının Alınması (Receiving Shaman Gift for Viluysk Yakuts)

Saule TOREBEKOVA 251
Көне Және Орта Ғасыр Ескерткіштеріндегі Көсемше Формалары
(Eski ve Orta Türkçe Metinlerdeki Zarf-fiil Yapıları)
(The Gerunds in the Old and Middle Turkic Texts)

Fikret TÜRKMEN-Hande Devrim KÜÇÜKEBE 259
Turkish Folk Poetry and Folk Music in "Mecmuâ-i Sâz u Söz" By Ali Ufkî Bey (Albert Bobowski)
(*Ali Ufki Bey'in Mecmuâ-i Sâz u Söz Adlı Eserinde Halk Müziği ve Türk Halk Şiiri)*

Ferhat UZUNKAYA 283
"Gün Olur Asra Bedel"de Özne ve İktidar
(Strength and Power in "The Day Lasts more than a Hundred Years")

A**rap Harfli Yazıtlar ve Mezar Taşları Çalıştayı Bildirileri**
Cengiz ALYILMAZ-Semra ALYILMAZ 305
Iğdır ve Çevresindeki Koç Heykelli Mezar Taşlarının Üzerlerindeki Arap Harfli Yazıtlar
(Arabic Inscriptions on the Tomb Stones with Ram Statues in Iğdır and the Surroundings)

Süleyman ÇİĞDEM 347
Bayburt Köylerindeki Cami Kitabeleri (Mosque Inscriptions in the Villages of Bayburt)

Funda KARA 359
Saltuklu Dönemi Erzurum Kitabeleri (*Erzurum Epigraphs of Saltukids Period)*

Osman MERT 385
Arap Harfli Yazıtların Belgelenmesinde Karşılaşılan Güçlükler (Kosova ve Makedonya Özelinde)
[Hardships on Documenting Inscriptions with Arabic Letters (Specific to Kosovo and Macedonia)]

Hüseyin YURTTAŞ-H. Nevzat YANIK-Zerrin KÖŞKLÜ-Süleyman ÇİĞDEM-Muhammet L. KINDIĞILI 407
Kemah Kitabeleri (Kemah Inscriptions)

DEĞERLENDİRMELER
Ekrem BEYAZ 429
Seyit Askaroviç Kaskabasov ve Kazak Folklor Araştırmalarındaki Yeri (Seit Askarovich Kaskabasov and His Role in Kazakh Folklore Researches)

Reşide GÜRSES 435
"Ədəbi Gürcüstan"

Serdar KARACA 437
"*Kırgız Destanları XIV: Coodarbeşim"; "Özbek Destanları VI: Dalli"*
("Kyrgyz Epics XIV: Coodarbeşim"; "Uzbek Epics VI: Dalli")

Yaşar ŞİMŞEK 441
"Ġeşeng Ginle"

YİTİRDİKLERİMİZ
Ahat SALİHOV-Gülnar YULDIBAYEVA 445
Ahmet Süleymanov

Nail TAN 449
İsrafil Abbaslı; Enver Mahmut

HABERLER

Nail TAN 461
Uluslararası Hoca Ahmed Yesevî ve Günümüzdeki İzleri Sempozyumu
(International Symphsium on Khoja Yassawi and His Impact to Present-day)

Reşide GÜRSES 467
Türk Dünyasından Haberler
(News from Turkish World)